

De tien pareltjes van Hoogeveen

Tekst: Harald Buit || Foto's: Renate Winkel • 21 maart 2017, 06:00 • [Drenthe](#)

Markante gevels, bijzondere bouwkundige details. We lopen er dagelijks langs, toch vallen ze ons vaak nauwelijks op of hebben we geen idee van het verhaal erachter. Elke stad en elk dorp heeft zulke pareltjes, zo ook Hoogeveen. Henk Jonker, webmaster van een historische site over Hoogeveen, zet er tien in de schijnwerpers.

1. 'Het Drentsche ei'

Deze slijterij aan de Brinkstraat 22, een rijksmonument, werd in 1912 gebouwd naar ontwerp van architect J. Carmiggelt in opdracht van Albert Dijkers. De geveltop wordt geflankeerd door twee tegeltableaus; eentje met het opschrift: 'Advocaatfabriek Het Drentsche ei' en een voorstelling van moeder en kind, de andere met het opschrift: 'Wijn – likeur – gedestilleerd' en een wapen.

2. Godin van de jacht

Het beeld van Diana, de godin van de jacht, is sinds kort terug in het straatbeeld van Hoogeveen. Het stond vroeger tussen de panden Hoofdstraat 11 en 13, waarin een dierenarts en tandarts zaten. Momenteel staat een nieuw beeld van de godin van de jacht in de tuin van Brinkstraat 30. „Met het drukke verkeer in deze straat valt het niet snel op,” zegt Henk Jonker.

3. Glas-in-lood

Dit dubbele woonhuis aan de Brinkstraat 32/34 werd in 1904 gebouwd in opdracht van mevrouw J. van Hees. Het rijksmonument is ontworpen door architect G. Hofman. Het huis heeft diverse art nouveau-elementen. In de zijgevel van nummer 32 is een groot boogvormig dubbel traplicht te zien met gekleurd glas-in-lood met bloemmotieven. „Echt even iets om bij stil te staan.”

4. Fraaie steunen

Huize Venendal aan de Hoofdstraat 9 kreeg in 1888 haar huidige verschijningsvorm. Vorig jaar kreeg het monumentale pand een nieuwe eigenaar. Het museum De 5000 Morgen, dat eerder in Huize Venendal gevestigd was, werd ondergebracht in de bibliotheek. Henk Jonker wijst vooral op de fraaie stenen steunen (consoles) onder het balkon aan de voorzijde, boven de entree.

5. Spaarbank

In 1902 werd in dit gebouw aan de Hoofdstraat 58, waarin al een tijd een café is gevestigd, besloten tot de aanleg van het Spaarbankbos, tussen Hoogeveen en Pesse. De naam 'Spaarbank' op de voorgevel verwijst nog naar de oorspronkelijke functie van het gebouw, in 1865 opgericht door 'De Vereeniging Hoogeveen tot Plaatselijke Bloei en Welvaart.'

6. In oude luister

„Een mooi voorbeeld van een pand dat na de grote brand in april 2013 in oude luister is hersteld”, typeert Henk Jonker het gebouw aan de Hoofdstraat 130. Momenteel biedt het ruimte aan een kledingzaak. In vroeger tijden zat hier hotel Thomas. Ook was hier een halte van de Dedemsvaartsche Stoom Tram.

7. Potschip

De afbeelding boven de ingang van het pand aan de Hoofdstraat 178 is van het potschip van Jan de Boer, bekend van de gelijknamige meubelzaak die hier lange tijd gevestigd was. Potschip verwijst naar de boot waarmee turfschipper De Boer inmaakpotten vervoerde naar onder meer Hollandscheveld, Elim en Nieuwlande. Later verbreedde de schipper het assortiment en functioneerde het potschip steeds meer als een handelsschip.

8. Voormalig pakhuis

Het markante pand aan de Hoofdstraat 227 staat al een tijdje leeg. In het voormalige pakhuis zat voorheen een kledingwinkel. De voorgevel kan wel een likje verf gebruiken, maar de luiken en muurankers laten volgens Jonker nog fraai de functie zien die het pand in vroeger tijden had.

9. 'Geboorteplek'

Wie Hoogeveen bezoekt moet zeker even stilstaan bij Het Kruis, ooit een kruispunt van waterwegen. Hier staan de oudste gebouwen van deze plaats. Het is de 'geboorteplek' van Hoogeveen, met 't Olde Schippershuus als oudste nog bestaande pand. Gebouwd in 1633 en pleisterplaats van schippers. Het huis werd gebouwd als rentmeesterswoning en kantoor voor de Algemeene Compagnie van de 5000 Morgen, opgericht in 1631 in Zwartsluis.

10. Bijzonder opschrift

So Godt Voor Ons Is Wie Sal Tegen Ons Syn staat op de gevel van een voormalige drogisterij. Het pand stamt uit 1703 en is te vinden aan de Schutstraat 8. Samen met het schuin tegenovergelegen Huis met de Duivegaten, nu een grand-café, een echte blikvanger. „Veel mensen die in deze winkel komen, missen het opschrift boven de ingang.”

